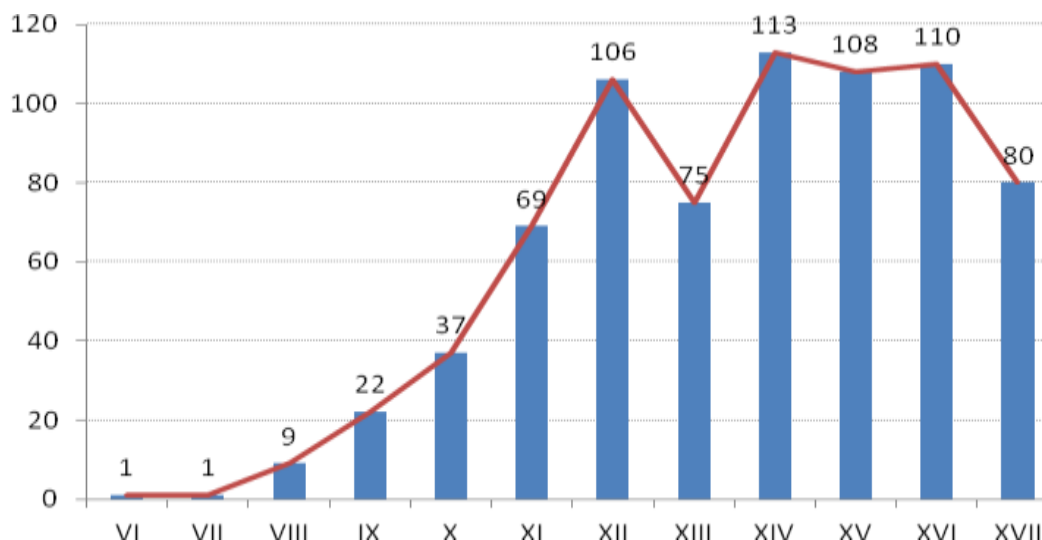

Kratak pregled epidemiološke situacije o kretanju morbila u Federaciji Bosne i Hercegovine

Prema kompletiranim epidemiološkim podacima sa kojima Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH raspolaže, od početka 2019. godine do kraja aprila, prijavljeno je ukupno 748 slučajeva bolesti, klasificiranih kao klinički, laboratorijski ili epidemiološki povezani slučajevi morbila. U Referalnoj laboratoriji UKC Sarajevo testirano je 33% oboljelih (67% pozitivnih na morbile) (Grafikon 1).

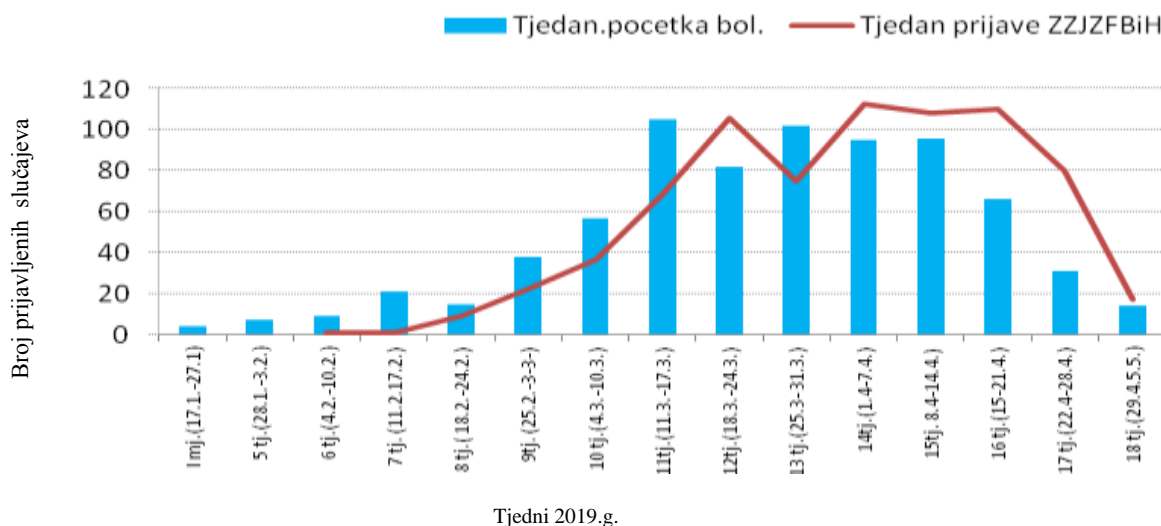
Grafikon 1: Registrirani slučajevi morbila u FBiH 2019. godine, prijave po tjednima

Prema dnevnom izvještavanju, do 10.5.2019. godine taj broj je povećan na 884 slučaja. (Analiza se odnosi na kompletirane obrasce prijave, koji su obrađeni u Službi za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH.

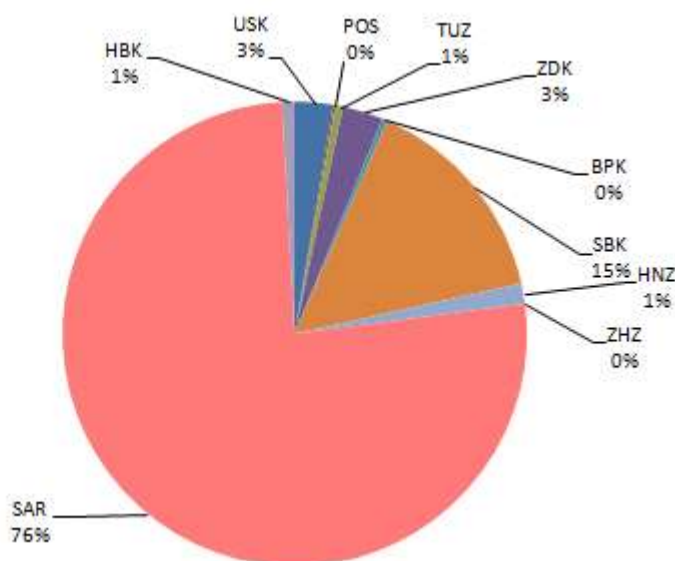
Pasivni način prijavljivanja dovodi do kašnjenja privlivanja bolesti prema institucijama koje rade analizu podataka i provode preventivne i protuepidemijske mjere (grafikon br 2).

Grafikon 2: Registrirani slučajevi morbila po tjednu javljanja simptoma i prijave ZZJZFBiH

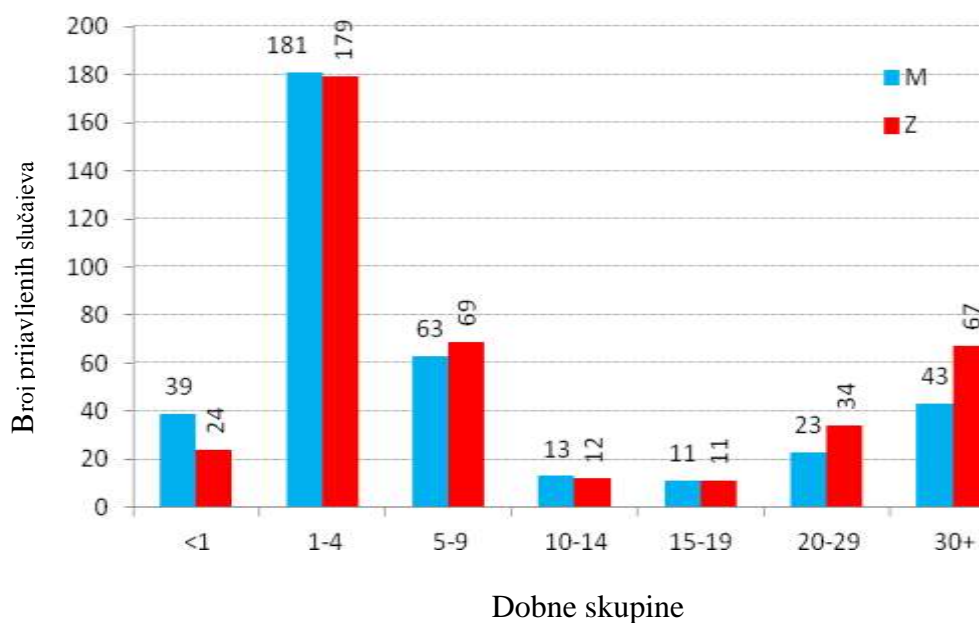
Od ukupnog broja prijavljenih, 76% oboljelih je registrirano na području Sarajevskog kantona (570 oboljelih). Ostalih 24% prijavljeno je u ostalim kantonima Federacije BiH (osim u Zapadno-hercegovačkom kantonu) (Grafikon 3)

Grafikon 3: Geografska distribucija registriranih slučajeva morbila

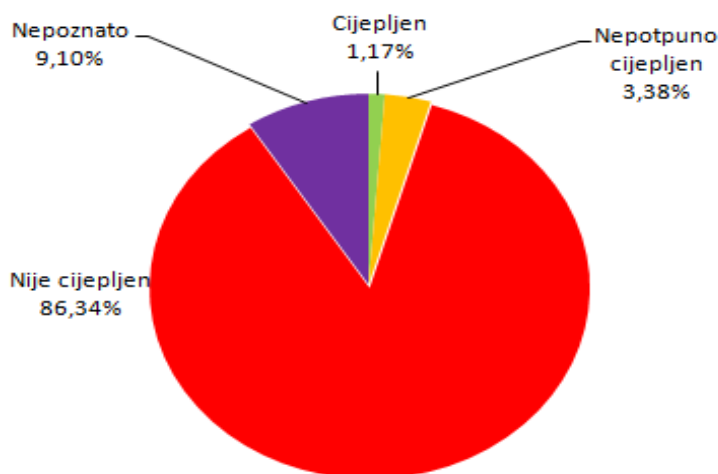
Nešto manje od polovine oboljelih su djeca u dobi od 1-4 godine (Grafikon 4). Bolest se registrira i kod mlađih od godinu i starijih od 30 godina. Osobe ženskog spola oboljevaju u nešto većem broju.

Grafikon 4: Oboljeli od morbila u Federaciji BiH, januar-april 2019. godine, prema dobi i spolu

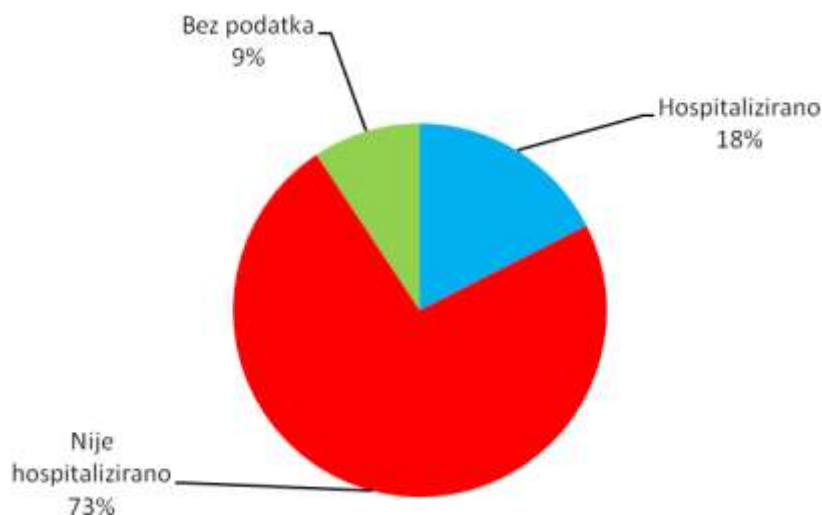
Oboljeli su najčešće necijepljeni (86,3%), nepotpuno cijepljeni (3,4%) i nepoznatog cijepljenog statusa (9,1%) (Grafikon 5)

Grafikon 5: Oboljeli prema cijepljenom statusu

Osamnaest posto oboljelih od morbila je liječeno u bolnicama/klinikama (grafikon 6).

Grafikon 6: Hospitalizirani pacijenti od morbila u Federaciji BiH, januar-april 2019. godine.

Mjere

- Od velike važnosti je da sustav nadzora i brzog reagiranja postoji na svim razinama
- Hitna prijava i sumnje na morbile (0 prijavljivanje)
- Informacije o klasterima osipnih bolesti
- Epidemiološka istraga- intervju suspektnog slučaja
- Aktivni nadzor
- Korištenje definicije slučaja pri klasifikaciji slučaja
- Smjernice za laboratorij i testiranje slučajeva prema Vodiču za nadzor nad morbilima
- Mjere za sprječavanje prema smjernicama Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH (SZO) i preporukama za cijepljenje koje su donesene na sastanku NITAG-a (Savjetodavna grupa za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva) a koje su dostavljene svim akterima u implementaciji Programa imunizacije.